

Onderzoeken bij peritoneale dialyse

Tijdens de PD krijgt u te maken met diverse onderzoeken. Deze worden hieronder beschreven.

Voor deze onderzoeken is dialysaat nodig. Dit is uitgelopen dialysevloeistof met daarin de verwijderde afvalstoffen. Dit wordt ook wel uitloop genoemd.

1. Monsterafname dialysaat

Om besmetting en/of onjuiste uitslagen te voorkomen, moet dialysaat van de peritoneale dialyse op de juiste manier worden afgenomen.

1.1 *Monster CAPD*

- Was uw handen.
- Neem de uitloozzak.
- Neem een 10 ml spuit en een opzuignaald.
- Desinfecteer het bijspuitpunt van de uitloozzak met alcohol 70%.
- Prik in het bijspuitpunt van de uitloozzak en haal er ongeveer 8 ml dialysaat uit.
- Spuit dit monster in een 'vacutainer' voor PD-monster.

vacutainer

1.2 *Monster APD (Homechoice Claria)*

Bouw de homechoice op met een opvangbak (jerrycan) of uitloozzak.

Gebriikt u een opvangbak

Leeg na het primen de opvangbak. Koppel u na de behandeling los van de Homechoice Claria. Neem na het afkoppelen de benodigde monsters van het dialysaat, zie paragraaf 1.1.

Gebruikt u een uitloopzak

Leeg na het primen van de Homechoice Claria de uitloopzak en sluit deze opnieuw aan. Koppel u na de behandeling los van de Homechoice Claria. Open de klem van de uitloopzak en tap dialysaat in de onderstaande urine specimen cup.

2. Kt/V met verzamelen 24-uurs urine en dialysaat

Met de Kt/V test wordt de effectiviteit van de peritoneale dialyse gemeten. Deze test wordt gedaan om te kunnen berekenen hoeveel vocht en afvalstoffen uw eigen nieren nog verwijderen en hoeveel daarvan door het buikvlies wordt gedaan. Om deze berekening te kunnen doen zijn er monsters nodig van dialysaat, bloed en indien aanwezig urine.

Hiervoor moet u thuis 24-uurs dialysaat en indien van toepassing 24-uurs urine verzamelen. Het bloedmonster wordt in het ziekenhuis afgenomen. De nefroloog bespreekt later de uitslag van de test met u.

2.1 Verzamelen 24-uurs urine en dialysaat bij CAPD

De periode van 24 uur begint 's morgens direct nadat u de 1^e CAPD wissel heeft gedaan. U spaart dan tot de volgende ochtend.

- 24-Uurs urine verzamelen (zie info 3.2D '24-Uurs urine verzamelen'):
 - Plas direct na de 1^e CAPD wissel op het toilet helemaal uit, zodat uw blaas leeg is.
 - Verzamel vervolgens alle urine gedurende de komende 24 uur in de meegegeven bokaal. Elke druppel is daarbij van belang.
 - Aan het einde van de 24 uur plast u helemaal uit. Deze urine doet u bij de rest van de verzamelde urine.
 - Neem de verzamelde urine mee naar de dialyseafdeling.
 - Tip: Als u van huis gaat, neem dan een kleine bokaal mee, waarin u eventuele urine kunt opvangen. Thuis kunt u deze weer legen in de grote bokaal.
- Dialysaat verzamelen:
 - Het dialysaat van de 1^e CAPD wissel gooit u weg.
 - Daarna bewaart u alle dialysaat van 24 uur (in de uitloozakken).
 - Neem het verzamelde dialysaat mee naar de dialyseafdeling.
 - Tip 1: Doe het verzamelde dialysaat in een emmer, meng het dialysaat goed en weeg de volle emmer. Schrijf het gewicht op. Neem 2 monsters uit het dialysaat en neem deze mee naar de dialyseafdeling (zie paragraaf 1. monsterafname dialysaat). Gooi de rest van het dialysaat op de gebruikelijke wijze weg. Weeg de lege emmer en corrigeer het eerder gemeten gewicht.
- Neem bij vragen contact op met de PD-verpleegkundige.

2.2 Kt/V en verzamelen 24-uurs urine en dialysaat bij APD

De periode van 24 uur begint op het moment dat u zich 's morgens heeft afgekoppeld van de Homechoice Claria. Het dialysaat van deze nacht gooit u weg.

- Urine verzamelen (zie info 3.2D '24-Uurs urine verzamelen'):
 - Plas direct na het afkoppelen van de Homechoice Claria op het toilet helemaal uit, zodat uw blaas leeg is.
 - Verzamel vervolgens alle urine gedurende de komende 24 uur in de meegegeven bokaal. Elke druppel is daarbij van belang.
 - Aan het einde van de 24 uur plast u helemaal uit. Deze urine doet u bij de rest van de verzamelde urine.
 - Neem de verzamelde urine mee naar de dialyseafdeling.
 - Tip: Als u van huis gaat, neem dan een kleine bokaal mee, waarin u eventuele urine kunt opvangen. Thuis kunt u deze weer legen in de grote bokaal.
- Dialysaat verzamelen:
 - U volgt uw dialyseschema zoals gebruikelijk en bewaart *alle dialysaat van de komende 24 uur*.
 - Homechoice Claria:
Leeg na het primen van de Homechoice Claria de opvangbak of opvangzak en sluit deze daarna opnieuw aan. Wanneer u zich na de behandeling heeft afgesloten, neemt u van het dialysaat 2 monsters of tapt u 20 ml in de specimen cup (zie paragraaf 1, monsterafname dialysaat).
 - Homechoice Claria plus handwissel (PD-plus):
Leeg na het primen van de Homechoice Claria de opvangbak of opvangzak en sluit deze daarna opnieuw aan. Meng de uitloop van de CAPD wissel met de totale uitloop van de machine in een grote emmer/bak. Neem hiervan 2 monsters (zie paragraaf 1, monsterafname dialysaat).
 - Neem de dialysaatmonsters mee naar de dialyseafdeling.
- Neem bij vragen contact op met de PD-verpleegkundige.

3. PET-test

Dit is een onderzoek om de kwaliteit van uw buikvlies en daarmee de effectiviteit van de dialyse te meten.

PET is de afkorting van **p**eritoneaal **e**quibratie **t**est.

Door op verschillende tijdstippen monsters te nemen van uw bloed en dialysaat en deze te vergelijken met de beginwaarden kan worden bepaald hoe uw buikvlies functioneert.

De PET test wordt ongeveer zes weken na start van de PD en vervolgens één keer per jaar op de dialyseafdeling uitgevoerd. Afspraken hiervoor worden persoonlijk met u gemaakt. Het onderzoek duurt ongeveer een halve dag.

De nefroloog bespreekt de uitslag van de test met u tijdens het polibezoek.

3.1 *PET-test bij CAPD*

- Voorbereiding
 - De avond voor het onderzoek moet u op de gebruikelijke wijze de CAPD wissel uitvoeren.
 - Gebruik voor deze inloop het volume en de concentratie dialysevloeistof die de PD-verpleegkundige met u heeft besproken.
- Dag van het onderzoek
 - U komt 's morgens op de afgesproken tijd naar de dialyseafdeling.
 - De ochtendwisseling vindt hier plaats. U hoeft 's morgens thuis dus niet te wisselen!
 - Bij het onderzoek vragen wij u tijdens de in- en uitloop afwisselend te gaan zitten en te gaan te liggen om de vloeistof in de buik goed te mengen.
 - De nieuw ingelopen dialysevloeistof blijft vier uur in de buik zitten.
 - Gedurende deze tijd zullen er enkele dialysaatmonsters en een bloedmonster worden afgenomen.
 - De dialysaatmonsters worden op de dialyseafdeling uit de uitloopzakken gehaald, voor het bloedmonster moet u naar het afnamelaboratorium.

- In de tussenliggende tijd bent u vrij om te gaan waar u wilt, als u maar weer op tijd terug bent om de monsters af te laten nemen.
- Vier uur na de eerste wissel wordt er weer een wissel gedaan, dit is uw normale middagwissel. Dit is de laatste wissel van het onderzoek en kunt u weer naar huis toe.

3.2 *PET-test bij APD*

- Voorbereiding
 - De nacht voor het onderzoek moet u op de gebruikelijke wijze de APD behandeling uitvoeren.
 - Gebruik voor de behandeling het volume en de concentratie dialysevloeistof die de PD-verpleegkundige met u heeft besproken.
- Dag van het onderzoek
 - U komt 's morgens op de afgesproken tijd naar de dialyseafdeling.
 - Op de afdeling wordt een CAPD wisseling gedaan.
 - Bij het onderzoek vragen wij u tijdens de in- en uitloop afwisselend te gaan zitten en te gaan te liggen om de vloeistof in de buik goed te mengen.
 - De nieuw ingelopen dialysevloeistof blijft vier uur in de buik zitten.
 - Gedurende deze tijd zullen er enkele dialysaatmonsters en een bloedmonster worden afgenomen.
 - De dialysaatmonsters worden op de dialyseafdeling uit de uitloozzakken gehaald, voor het bloedmonster moet u naar het afnamelaboratorium.
 - In de tussenliggende tijd bent u vrij om te gaan waar u wilt, als u maar weer op tijd terug bent om de monsters af te laten nemen.
 - Vier uur na de eerste wissel wordt de buik gelegeed. Afhankelijk van uw wisselschema blijft de buik leeg of wordt er dialysevloeistof achtergelaten. Het onderzoek is dan klaar en kunt u weer naar huis toe.